

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 listopada 2017 r.,
sprawy **R.S.** ,
uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,
wobec którego umorzono postępowanie o czyn z art. 300 § 1 i 2 k.k.,
z powodu kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej,
od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt VI Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w E. z dnia 31 marca 2016r., sygn. akt VIII K (...),

postanowił

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić oskarżycielkę posiłkową B.W. z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R.S. został oskarżony o to, że:

"I. w okresie od 14 grudnia 2010 roku do 15 października 2011 roku w E. działając w krótkich odstępach czasu oraz z góry powziętym zamiarem doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 98.923,07zł. B.W. prowadząc działalność gospodarczą PUH [...]. w ten sposób, że dokonał od niej zakupu oleju napędowego z odroczonym terminie płatności finansowej oraz o

dokonaniu zapłaty za ten towar nie mając zamiaru zapłaty, czym działał na szkodę w/w pokrzywdzonej

tj. o czyn określony w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 4 do 15 lutego 2012 roku w E. prowadząc działalność gospodarczą w postaci Firmy Transportowej [...] z siedzibą w E. znajdując się w stanie niewypłacalności uszczuplił zaspokojenie swego wierzyciela B.W. prowadzącej działalność gospodarczą Stacje Paliw PUH [...] z siedzibą w E. przez to, że zbył składniki swego majątku zagrożonego zajęciem w postaci ciągnika siodłowego V. [...] nr rej. (...) oraz naczepy ciężarowej K. nr rej. (...), czym działał w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w E. w postaci nakazu zapłaty z dnia 07 lutego 2012 roku sygn. akt. V GNc (...)

tj. o czyn z art. 300 § 1 i § 2 k.k.”.

Wyrokiem z dnia 31 marca 2016r., sygn. akt VIII K (...), Sąd Rejonowy w E.:

I. ustalając, że oskarżony R.S. dopuścił się tego, że w okresie od 14 grudnia 2010 roku do 15 października 2011 roku w E., działając w krótkich odstępach czasu oraz z góry powziętym zamiarem doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 98.923,07 zł B.W. prowadzącą działalność gospodarczą PUH [...] w ten sposób, że dokonał od niej zakupu oleju napędowego z odroczonym terminie płatności finansowej oraz o dokonaniu zapłaty za ten towar nie mając zamiaru zapłaty, czym działał na szkodę w/w pokrzywdzonej co stanowi czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz, ustalając iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, na podstawie art.17 § 1 pkt 3 kpk umorzył postępowanie;

II. ustalając, że oskarżony R.S. dopuścił się tego, że w okresie od 4 do 15 lutego 2012 roku w E., prowadząc działalność gospodarczą w postaci Firmy Transportowej [...] z siedzibą w E., znajdując się w stanie niewypłacalności uszczuplił zaspokojenie swego wierzyciela B.W. prowadzącej działalność gospodarczą Stacje Paliw PUH [...] z siedzibą w E. przez to, że zbył składniki swego majątku zagrożonego zajęciem w postaci ciągnika siodłowego V. [...] nr rej. (...) oraz naczepy ciężarowej K. nr rej. (...), czym działał w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w E. w postaci nakazu zapłaty z dnia 07 lutego 2012 roku sygn. akt. V GNc (...) co stanowi czyn z art. 300 § 1 i § 2 k.k.

oraz, ustalając iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. umorzył postępowanie.

Od powyższego wyroku apelację złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej B. W. , zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

„1.błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, że oskarżony R.S. zamierzał rzeczywiście naprawić szkodę;

2. naruszenie prawa materialnego art. 1 § 2 k.k. polegającego na stwierdzeniu, że społeczna szkodliwość czynów popełnionych przez oskarżonego R. S. jest znikoma”.

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez skazanie oskarżonego R.S. za oba zarzucone mu czyny.

Wyrokiem z dnia 19 października 2016r., sygn. akt VII Ka (...), Sąd Okręgowy w E. zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego R.S. od popełnienia czynu z art. 286 § 1kk w zw. z art. 12 kk; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej B. W., zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

„1.Obrazę przepisów prawa materialnego art. 1 § 2 k.k. polegające na przyjęciu, że dopuszczenie się czynu polegającego na wyzbyciu się dwóch składników majątkowych o istotnej wartości jest czynem, którego społeczna szkodliwość jest znikoma,

2. Obrazę przepisów postępowania art. 4 k.p.k. art. 7 k.p.k. polegające na wadliwym przyjęciu, że oskarżonemu nie można przypisać zamiaru bezpośredniego oszustwa”.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Unormowanie powyższe

wyklucza zatem możliwość formułowania w kasacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych i to zarówno, gdy jest on podniesiony wprost, jak i wówczas, kiedy – zmierzając do nieuprawnionego ominięcia ustawowego ograniczenia – przyjmuje postać zarzutu rażącej obrazy prawa.

Na gruncie przedmiotowej sprawy skarżący powielił z apelacji zarzut opisany w punkcie pierwszym kasacji, dotyczący obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 1 § 2 k.k., polegającej na przyjęciu, że dopuszczenie się wyzbycia dwóch składników majątkowych o istotnej wartości jest czynem, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Sąd odwoławczy, stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał apelację w tym zakresie, a sporządzone uzasadnienie czyni zadość dyspozycji art. 457 § 3 k.p.k. Do argumentów podnoszonych przez Sąd odwoławczy dodać jedynie należy, że wśród elementów podlegających uwzględnianiu przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu są nie tylko te związane z rozmiarem wyrządzonej lub grożącej szkody, lecz także sposób i okoliczności popełnienia czynu, waga naruszonych obowiązków, czy też rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Jak słusznie zauważył prokurator w odpowiedzi na kasację, do zdarzeń objętych niniejszym postępowaniem dochodziło pomiędzy osobami prowadzącymi działalność gospodarczą na rynku paliw, cechującym się znacznymi przesunięciami majątkowymi, co miało niebagatelne znacznie przy określeniu społecznej szkodliwości czynu. Rację należy też przyznać prokuratorowi, że „odwołanie się do tzw. przeciętnego wynagrodzenia za pracę właściwego *primo* dla stosunków pracowniczych tj. podmiotów nierównorzędnych oraz *secundo* dla osób fizycznych, w przedmiotowej sprawie nie może mieć zastosowania”.

Drugi zarzut kasacyjny, w którym skarżący podnosi obrazę przepisów postępowania art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k., polegającą na wadliwym przyjęciu, że oskarżonemu nie można przypisać zamiaru bezpośredniego oszustwa, należy odczytywać, jako element polemiki z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu w tym zakresie. Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że brak jest możliwości przypisania R.S. odpowiedzialności karnej za czyn z art. 286 § 1 k.k. wobec braku wykazania zamiaru kierunkowego. Natomiast opisane zdarzenie, polegające na niezapłaceniu przez oskarżonego w terminie faktur za zakupiony przez niego olej napędowy,

należało ocenić w kategorii niewywiązania się ze zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym.

Na przyjęcie takiej oceny wpływ miały okoliczności dotyczące przebiegu i formy współpracy pomiędzy stronami umowy, szeroko opisane w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Uniewinniając oskarżonego od wskazanego czynu, Sąd Okręgowy w E. w sposób rzeczowy przedstawił argumenty będące podstawą tej decyzji procesowej. W pełni podzielając zaprezentowane przez ten Sąd wywody wypada jedynie odesłać skarżącego do ponownej lektury uzasadnienia wyroku również w tym zakresie.

Z tych względów kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej należało oddalić, jako oczywiście bezzasadną.

as